

Mennybemenetel a szekuritátén

Megint beidéznek valamiért a „rácsos-házba”. Egy őrnagy a kihallgatóm. Felteszi a sablon-kérdéseket, felveszi adataimat. Érdeklődik munkám, látogatásaink iránt.

Ezt a kihallgatást egy váratlan, előre be nem jelentett esperesi látogatás előzte meg. Amikor az esperes a titkárával megérkezett, a folyosón hosszú asztal mellett bel- és külföldi testvérekkel voltunk együtt, éppen reggeli előtti áhítatunkba merültünk. Az új hivatalos vendégeknek is jut hely, s folytatjuk tovább az ígéről, az ígével való beszélgetésünket. Jól szétnezegetnek a lakásban (ez honnan van, az honnan van, faggatják Lídiánkat, akinek esze ágában sincs megtévesztő feleleteket adni).

A szekuritátén az első napi kihallgatás éppen e látogatások ügyében folyik. Tisztem másnapra, csütörtökre is berendel.

– Jövök – mondom –, de ünnepünk van: áldozócsütörtök, Krisztus mennybemenetele! Rendeljének helyett, a gyülekezet nem maradhat istentisztelet nélkül.

Megértem helyzetemet, noha nem értem, milyen hókusz-pókusz az az Ínáltarea Domnului.

Pénteken ismét ott vagyok.

Kezdődik az, aminek vége-hossza nincs. Elébe tesz egy fehér lapot, írom le: mi a véleményem arról, hogy Romániában nincs hús, rizs, cukor, olajhoz, tejhez, vajhoz s egyébekhez is nehezen lehet hozzájutni. Éppen a megelőző napon, áldozócsütörtökön prédikáltam erről a gyülekezetnek.

Örömmel élek a ritka alkalommal, teljesítem parancsát, elmondom neki, később le is írom: „Jézus megtiltja tanítványainak, hogy elmenjenek Jeruzsálemből. Ez feltámadása után történt. A tanítványok mindenütt szívesebben maradtak volna, mint Jeruzsálemben. A keresztfeszítés borzalma még mindig élénken élt bennük. Ti sem szívesen állótok sorba, keresztyén gyülekezet, hogy kapjatok valamit... Helyünket, ottmaradásunkat nem mi határozzuk meg. Az is Jeruzsálem, ha nincs hús, cukor. Mindenki van valami Jeruzsálemé, ahol nem szeret maradni. Senki nem szeret a »nincsen«-ben lenni. A keresztyén ember azonban észreveszi azt is, ami van. Vegyük észre mi is, mennyi minden van még, aminek örülhetünk. A keresztyén ember nem szitkozódik, hanem hálás azért, ami van, mert van Istene, Ura, van kegyelem, van szeretet.”

A tiszt, úgy érzem, megilletődve hallgatja.

– Önnek is van Jeruzsáleme – mondom –, ahol nem kellemes lenni, valami teher, betegség. Én sem szívesen jöttem ma a szekuritátéra. Most ez az én Jeruzsálemem, de itt kell maradnom. Mi a mennybemenetel? Az, hogy Jézus Krisztus fölébe emel bennünket a terheknek. Van betegség, van halál, van szekuritáté, de nem felül van rajtunk, mert Jézus Krisztus fölébe, azaz mintegy mennybe emel bennünket már a földön. Ha magunk emeljük fel magunkat, alázuhanunk, de ha ő, megtartatunk, mondta Ágoston, az egyházatya.

Csend. Mindketten hallgatunk.

Végül Toiescu órnagy töri meg a csendet:

– Boldog család lehet a maga családja.

Nyilatkozatot kell írnom. A jogi kifejezéseket románul nem tudom. Ő diktálja a szöveget.

– Kérem, előbb előre mondja el, mit írjak!

– Legyen nyugodt, amit én diktálok, azzal maga csak jól jár!

Olyan mentő szöveget diktált, amilyen egy védőügyvédből sem telt volna ki.

Vége van a kihallgatásnak. Elmehetek.

– Maradjunk még – mondom –, beszéljessünk! – így az ember magától nem beszélhet. Ehhez valóban mennybemenetel kell. Soha nem éltem át így, mint akkor a szekuritátén, egyházunk legnépszerűtlenebb ünnepét: áldozócsütörtököt.

Búcsúzásakor megköszöntem a kihallgatást, s azt mondtam:

Portré 1999-ből.

– Őrnagy úr, soha nem fogja elfelejteni ezt a kihallgatást. – Valóban így történt. A politikai fordulat után, a városi buszra szálltunk feleségemmel. Egy férfi mellett találtam helyet. Megismerem: a kihallgatóm, a mennybemeneteles, Toiescu. Megszólítom. Zavarban van, amikor azt mondom: mi ismerjük egymást. Hosszan rám néz: „Sunteți părintele Visky!”

Az úton kellemesen elbeszélgettünk családi ügyeinkről.